

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Jokioisten kartanon myynnistä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Timo Heinosen /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 46/2020 vp:

Onko hallitus valmis perumaan suunnitelmat Jokioisten kartanon myymisestä ja etsimään sille käyttöä esimerkiksi vuokrauksen kautta niin, että historiallinen kokonaisuus säilyy kuitenkin valtion omistuksessa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Senaatti-kiinteistöjen toimintaa ohjaava laki valtion liikelaitoksista (1062/2010, 1 §) määrittelee Senaatti-kiinteistöjen tehtäväksi tuottaa palveluja valtion virastoille ja laitoksille, valtion talousarvion ulkopuolisille rahastoille ja muille valtion liikelaitoksille samoin kuin eduskunnalle sekä sen alaisuudessa, valvonnassa ja yhteydessä toimiville yksiköille. Lain mukaan Senaatti-kiinteistöt voi tuottaa palveluja myös sellaisille yhteisöille, joiden toiminta rahoitetaan pääosin valtion talousarvioon otetulla määrärahalla. Senaatti-kiinteistöt voi vuokrata tiloja vain rajoitetusti valtionhallinnon ulkopuolelle. Tällöinkin kyse on valtaosin joko valtionyhtiöistä, valtion yhtiöittämistä toiminnoista tai valtion tarvitsemien lisäpalveluiden tuottajista.

Valtioneuvoston periaatepäätös valtion kiinteistöstrategiaksi (VnP 21.12.2010) luokittelee valtion kiinteistövarallisuuden strategisiin omistuksiin ja ei-strategisiin omistuksiin. Valtion strategista kiinteistövarallisuutta ovat sellaiset kiinteistövarallisuuserät, jotka valtion on välttämätöntä omistaa valtion tehtävienhoidon kannalta tai omaisuuden luonteen vuoksi. Valtion kiinteistöstrategia samalla linjaa, että valtiolle tarpeettomista ei-strategisista omistuksista luovutaan omaisuuteen sidotun pääoman vapauttamiseksi valtion muihin tarpeisiin.

Jokioisten kartano – ja tutkimuslaitosalueella toimiva Luonnonvarakeskus (Luke) on viimeisten 10 vuoden aikana keskittänyt, ja on edelleen keskittämässä, toimintansa tutkimuslaitosalueella (ns. kampusalue) vain muutamaan rakennukseen. Kartanon päärakennus ja siihen liittyvät talousrakennukset ovat olleet kokonaan tyhjiillään vuodesta 2017 saakka. Osa tutkimuslaitosalueen laitosrakennuksista on vastaavasti ollut useita vuosia vailla käyttöä. Tyhjentyneille erityistiloille ei ole pystytty löytämään muuta valtiotoimintaa. Koska suurella osalla Jokioisten kartano- ja tutkimuslaitosalueella sijaitsevilla rakennuksilla ei ole valtion omiin ydintehtäviin liittyvää käyttöä, valtion ei tarvitse omien tehtäviensä puolesta omistaa em. kiinteistöjä.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 46/2020 vp

Senaatti-kiinteistöt on lain oikeudesta luovuttaa valtion kiinteistövarallisuutta (973/2002) perusteella pyytänyt ympäristöministeriöltä lausunnon Jokioisten kartanoalueen luovuttamisesta valtiolta. Museovirasto on ympäristöministeriölle 5.5.2017 antamassaan lausunnossa (MV/115/05.01.02/2015) todennut, että Jokioisten kartanoalueen luovuttamiselle ei ole luovutuslain 4 §:ssä tarkoitettua estettä kulttuurihistoriallisesti erittäin huomattavien rakennusten suojelun kannalta. Lausunnossaan Museovirasto kuitenkin edellytti, että rakennusperintölain mukainen suojeluprosessi saatetaan vireille, ennen kuin kohde laitetaan myyntiin. Ympäristöministeriö on lausunnossaan (YM13/539/2015) 29.6.2017 todennut, että omaisuuden luovuttamiseen tarvitaan Eduskunnan suostumus, koska Jokioisten kartanoalueella on erittäin huomattava merkitys kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelun kannalta.

Senaatti-kiinteistöt on Museoviraston edellyttämällä tavalla pyytänyt 4.9.2018 Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta saattamaan vireille rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) mukaisen suojeluasian koskien Suomen valtion/Senaatti-kiinteistöjen omistuksessa olevaa Jokioisten kartanoa siihen liittyvine alueineen.

Eduskunta on 20.11.2019 hyväksymässään neljännessä lisätalousarviossa oikeuttanut Senaatti-kiinteistöt luovuttamaan Jokioisten kunnassa sijaitsevan valtion omistaman kiinteistökokonaisuuden, joka muodostuu yhteensä noin 186 hehtaarin suuruisista maa-alueista ja niillä sijaitsevista noin 60 rakennuksesta.

Senaatti-kiinteistöt myy kiinteistöt myöhemmin päätettävällä tavalla kokonaan tai tarkoituksen mukaisissa osissa. Senaatti-kiinteistöt varmistaa toimintamallinsa mukaisesti kiinteistöjen luovuttamisessa, että ostajalla on riittävät resurssit omistaa, korjata ja ylläpitää kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita aikanaan ELY-keskuksen antamien suojelumääräysten mukaisesti. Lisäksi kauppakirjaan otettavilla ehdoilla varmistetaan, että ostaja on tietoinen kohteen suojeluarvoista sekä kohteen suojelutilanteesta ja -määräyksistä.

Helsingissä 5.3.2020

Kuntaministeri Sirpa Paatero